

ಯುಗಪುರುಷ

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು

ಯುಗಪುರುಷ

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು

ಲೇಖಕರು :

ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು
ಕಜ್ಜರಿ

೨೦೧೬

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ
ಜಯಂತಿ, ಮಹೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ

ಯುಗಪುರುಷ : ಲೇಖಕರು : ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಜ್ಜರಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜಯಂತಿ,
ಮಹೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೧

ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೧೬

© ಪ್ರಕಾಶಕರದು

ಪುಟಗಳು : viii + ೬೪ = ೭೨

ಪ್ರತಿಗಳು : ೩೦೦೦

ಚೀಲೆ : ರೂ. ೩೦/-

ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : ೭೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಂ. ಮ್ಯಾಪಲಿಥೊ

ಮುದ್ರಕರು :

ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಕಾಗದಗೇರಿ ಓಣಿ, ಗದಗ - 582 101.

Email : chaitanyaoffset@gmail.com

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರು ತೋರಿದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗ ಅನನ್ಯ. ಭಕ್ತಿ, ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹ ಸಮಾನತೆ ಮೊದಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದವರು. ಅವರು ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆರೆದವರು. ಅವರ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಜನಮಾನಸಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿದವರು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಆಚಾರ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ಮೇಳೈಸಿದ ಬದುಕು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳವರದು. ಒಂದು ಶತಮಾನವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕರು. ಅವರು ತೋರಿದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸರ್ವಜನಾಂಗದವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ೧೯೦೪ ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಲಿಂಗಾಯತ, ಸಮಾಜದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಮಹಾಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಉಳಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ೧೯೦೯ ರಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಮಾಜ

ಸೇವಾಯೋಗ್ಯ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರು. ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಸೇವಕರು ಎಂಬ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆದವರು, ಬದುಕಿದವರು.

‘ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜಯಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ’ ೧೪ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೦೮ ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಯುವ ಮಠಾಧೀಶರಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಕೊನೆ ಉಸಿರಿರುವವರೆಗೂ ‘ಸಮಾಜ-ಸಮಾಜ’ ಎಂದು ಕನವರಿಸಿದ ಪೂಜ್ಯರ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಣಬೆನ್ನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಜೋಯಿಸರ ಹರಳಳ್ಳಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಹಿಂಗ್ಲಜ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಸವದತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹುನಗುಂದದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂಜ್ಯರ ಜಯಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೂಜ್ಯರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಹಾನಗಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೪ನೇ ಜಯಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಸಕಲ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಕಜ್ಜರಿ ಇವರು ಹಾನಗಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು
ರಚಿಸಿರುವ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಂಥ ಇದಾಗಿದೆ. ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳ
ಜೀವನಗಾಥೆಯನ್ನು ಜನಮಾನಸಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ
ಇದಾಗಿದೆ.

ಶರಣು ಶರಣಾರ್ಥಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ೨೦೧೬

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ

ಹಾನಗಲ್ಲ

ಜಯಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವ, ಸಮಿತಿ

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜೀವನ

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ
ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೆ ಯುಗೆ
-ಭಗವದ್ಗೀತೆ

ಈ ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡವು ಬಹಳ ಪುಣ್ಯಮಯವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅಸತ್ಯ ಅನ್ಯಾಯಾದಿಗಳ ಸೆಳವಿಗೆ ಎಂದೂ ಬೀಳತಕ್ಕವರಲ್ಲ. ಅನಾಚಾರವೆಂದರೆ ಇವರು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿ ಬೀಳತಕ್ಕವರು. ಭಾರತೀಯರು ತಾವು ಗಳಿಸಿದ ಧನಕನಕಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು; ಸುಖ ವಿಲಾಸಾದಿಗಳಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು; ಆದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಧರ್ಮವು ಬಹು ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು ಸುಖಕರವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲರು. 'ಸ್ವಧರ್ಮೇ ನಿಧನಂ

ಶ್ರೇಯಃ' ಎಂದು ಅವರ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಅವರಿಗೆ ಸಾರಿ, ಸಾರಿ, ಹೇಳುತ್ತಿದೆ; ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಾದ ಈ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದಷ್ಟು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಇನ್ನಿತರ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವತರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೇಳಬಹುದು. 'ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೆ ಯುಗೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಬುದ್ಧ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ, ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯ, ಬಸವೇಶ್ವರ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮತೀರ್ಥ, ವಿವೇಕಾನಂದ ಮುಂತಾದವರ ಅವತಾರದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜೀರ್ಣವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಗದ ಮನೋಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹಸನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಭರತಖಂಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ಇರುವದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭರತಖಂಡದ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದ್ವೈತ ಮತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯು ಕರ್ನಾಟಕವಲ್ಲವೇ ? ಇದರಂತೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ, ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾದ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಪವಿತ್ರ ವಿಭೂತಿಗಳ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವು ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕವಲ್ಲವೇ ? ಇದಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲಬುರ್ಗಿ

ಶ್ರೀ ಶರಣ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಅಕ್ಕಲಕೋಟಿ ಮಹಾರಾಜ, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಧುಶೀಲರು ಅವತರಿಸಿ ಬಯಲಾಗಿರುವರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಕ್ಕರಿ ಶ್ರೀ ಕರಡೆಪ್ಪನವರು, ಅಥಣಿ ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶ್ರೀ ನಾಲ್ವತ್ತವಾಡದ ಶಿವಶರಣರೇ ಮುಂತಾದವರು ಅವತರಿಸಿ ಈ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ನವ ಜಾಗ್ರತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಯಲಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಣಿಮಾಲಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ರತ್ನದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಪರಮಾದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಆ ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯ ಉದಯದಿಂದ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜವು ಬಹು ಗೌರವವುಳ್ಳದ್ದಾಯಿತು. ಇವರ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದ ಪರೆಯನ್ನು ಹರಿದೊಗೆಯಿತು. ಇವರ ಅಂತಃಕರಣದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ, ಜ್ಞಾನಾವೃತದ ಸ್ವಾದದಿಂದ, ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯ ಬೋಧನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಕೊಳಚೆಯಲ್ಲಿ ಹುಗಿಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜವು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಯಿತು. ಈ ದಿವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾನಗಲ್ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳವರದು.

ಜನ್ಮ

ಮೃಗದಿಂದ ಕಸ್ತೂರಿಯೂ, ಖಣಿಯಿಂದ ರತ್ನವೂ, ಸಿಂಹಿಯಿಂದ ಮುತ್ತುಗಳೂ ಉದಯವಾಗುವಂತೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ಅವತಾರಗಳಾದರೂ ಬಹುಶಃ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಳುಮನೆ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಯ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಬಿನ ಜಂಭ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡ ಮೈಕಟ್ಟುಳ್ಳವರೂ, ಸತ್ಯಸಂಧರೂ, ಶರಣಾಗತರಕ್ಷಕರೂ, ಸ್ವತಃ ದುಡಿದುಣ್ಣುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ಇಂಥ ಸಾಧುಶೀಲರ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡದೆ ಮತ್ತಿನ್ನಾರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರ ಉಗಮಸ್ಥಾನಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರಾದ ಹಾನಗಲ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜೋಯಿಸರ ಹರಳಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲೀಮಠವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ವೃಷ್ಟಿ ಶಾಖಾನುವರ್ತಿಯಾದ ಗುರುಸ್ಥಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟೂರಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂಬ ಸಾಧುಗೃಹಸ್ಥ ಗಣಂಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಬಸವಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂಬ ಮಹಾ ಆಚಾರಶೀಲರೂ ವಾಕ್ಯಸಿದ್ಧರೂ ಆದ ಓರ್ವ ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ಹಿರೇಮಠದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನೀಲಮ್ಮ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಲಗ್ನ

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ನೀಲಮ್ಮ ಮತ್ತು ಬಸಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳೀರ್ವರೂ ಸಾಧುಶೀಲರೂ, ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರರೂ, ಆಗಿ ಬಹಳ ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಿಂದ ಒಂದು ಗಂಡುಕೂಸು ಜನಿಸಿತು. ಇವನಿಗೆ ಶಿವಬಸವಯ್ಯ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸತೀಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಆ ನೀಲಮ್ಮನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಜಂಗಮ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಓರ್ವ ತಪಸ್ವಿಯು ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದ ಸುಂದರವೂ, ಸುಗಂಧಮಯವೂ, ಆದ ಒಂದು ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಆ ಸಾಧ್ವಿಯ ಕೈಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಈ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೋರ್ವ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದನಂತೆ ! ಅದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿವಂತಳಾದ ಆ ಮಾತೆಯು ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇನ್ನೋರ್ವ ಮಗನು ಜನಿಸಿದರೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಎಚ್ಚರಾಯಿತಂತೆ !

ಅನಂತರ ಆ ಮಾತೆಯನ್ನು ಅವರ ತವರು ಮನೆಯವರಾದ ಲಿಂಗದಳ್ಳಿ ಮಠಸ್ಥರು ಜನನೋಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ನಂದೀಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಜಾತ್ರೆಯು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಜರಗುತ್ತಿರುವದು. ನಂದೀಶ್ವರನ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ನೀಲಮ್ಮನೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ “ಜಯ ನಮಃ ಪಾರ್ವತೀಪತೆ ಹರ ಹರ ಮಹಾದೇವ”

ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ರಥೋತ್ಸವವು ಸಾಗಲು ದ್ಯುಕ್ತವಾಯಿತು. ಕೂಡಿದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ತೆಂಗು ಉತ್ತತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಫಲಗಳನ್ನೂ, ಬೆಂಡು ಬತ್ತಾಸುಗಳನ್ನೂ ರಥದ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ತೂರುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಥದ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಒಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಫಲವು ‘ಟಣ್ಣನೆ’ ಹಾರಿ ಈ ನೀಲಮ್ಮನವರ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಸಾಧ್ವಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಮಾಂಚನವಾಗಲು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಆ ಫಲವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಶಿವಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಸೇವಿಸಿದಳು. ಇಷ್ಟಾದ ೨-೩ ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ನವಮಾಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ ೧೭೮೮ನೆಯ ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರರತ್ನವು ಜನಿಸಿತು.

ಶ್ರೀಗಳು ಜನಿಸಿದ ಮಾಸ ಮತ್ತು ವಾರಗಳು ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಬುಧವಾರ ಬೆಳಗಿನ ಐದು ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ವೈಶಾಖ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಜನನವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹಲ ಕೆಲವು ವೃದ್ಧ ಜನರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಿನ ಐದು ಘಂಟೆಯೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಂತೆ ತಿಥಿವಾರಾದಿಗಳು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಗೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಲಿಲ್ಲವು.

ಶಿಶುವು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸಾರಣಿ-ಕಾರಣಿಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆಗೆ ಮಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಗಣಂಗಳು ಧಾನ್ಯದ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುದುಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಆ ಜಂಗಮನನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ ಅಂದಳು- ಸ್ವಾಮಿ; ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನೀಡುವದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿರಿ.

ಮಹೇಶ್ವರ- ಅಮ್ಮಾ, ಏನು ಹಡೆದಿರುವರು ?

ಮುದುಕಿ- ಗಂಡು ಕೊಸನ್ನು.

ಮಹೇಶ್ವರ- ಆಹಾ ! ಏನಮ್ಮಾ ಇದು ? ಪುತ್ರನು ಜನಿಸಿದರೆ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಕ್ಕರಿ ಹಂಚಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ದಾನ ಮಾಡುವರು. ಹೀಗಿರಲು ನೀವು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಕಾಳು ನೀಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಎಲ್ಲಿಯ ಧರ್ಮವು ?

ಮುದುಕಿ- ಸ್ವಾಮಿ; ದೇಸಾಯಿ, ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮುಂತಾದ ಜನರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಂಥ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ದೇವರು ಸಾಕು ಸಾಕೆಂದರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದಲ್ಲವೆ ? ಎಂದು ನಗುತ್ತಾನೆ.

ಮಹೇಶ್ವರ- ನಿಮಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನನ್ನಾದರೂ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ.

ಮುದುಕಿ- ಯಾರು ಬೇಡೆನ್ನುವರು ? ನನ್ನೊಡೆಯಾ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆಂದು ಹಾಸ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ನುಡಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಥಪುಂಗವನು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಹೊರಟು ಹೋದನು. 'ಕಾಯಿಯ ಗುಣವು ಹೀಚಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಡೆದು ಕಾಣುವದೆ'ದು ಹೇಳುವ ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿನಂತೆ ಈ ಶಿಶುವು ತಾನು ಜನಿಸಿದ ವಂಶವನ್ನೂ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನೂ ತೊರೆದು ಸಮಾಜ ಕುಟುಂಬಿಯಾಗುವೆನೆಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದಲೇ ಕಂಡು ಬರುವಂತಿದ್ದರೂ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧ ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮಂಥ ಚರ್ಮ ಚಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅದು ಆಗ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತಾದೀತು ? ಈ ಪ್ರಕಾರದ ದಿವ್ಯ ಲಕ್ಷಣದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಆ ಶಿಶುವು ಕ್ರಮೇಣ ಬಿದಗಿಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಬಾಲ್ಯ

ಈ ಶಿಶುವು ಜನನವಾದ ಮೇಲೆ ೫-೬ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಮೊಲೆಯ ಹಾಲನ್ನೇ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರಣವೂ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾಂತ್ರಿಕರ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದರು. ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಗ್ರಾಮದೇವರ ಅಂಗಾರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಬೇಕೆಂದರು. ಆದರೆ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸದಾಚಾರ ನಿಷ್ಕಳಾದ ನೀಲಮ್ಮನು ಇದಾವುದಕ್ಕೂ ಮನಗೊಡದೆ ಭಸ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಯಾವದೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ದಿವಸದ ಎರಡೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರೆ

ಕೂಡಲೇ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಈ ದಿವ್ಯವಾದ ಉಪಚಾರದಿಂದ ಶಿಶುವು ಅಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಮೊಲೆಯನ್ನುಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಮಾತೆಯು ಈ ಶಿಶುವಿನ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಜನನವಾಗುವ ತನಕ ಭಸ್ಮದ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಳು. ಇದರಿಂದ ಶಿಶುವು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಿತೋ ಏನೋ ಎಂಬುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಶಿಶುವು ಇನ್ನುಳಿದ ಬಾಲಕರಂತೆ ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಲಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ‘ಹಾಲಯ್ಯ’ನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಅದೇ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರಂತೆ ! ಆ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಬಡತನದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಆರು ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲು ಜೋಯಿಸರ ಹರಳಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ಅಜ್ಜಂದಿರ ಗಾವರೀ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಶ್ರೀಗಳು ಜನಿಸಿದ ಕುಟುಂಬವು ಬಹಳ ಬಡತನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ೧೦-೧೨ ಜನಗಳ ವಸತಿ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಚರಿತಾರ್ಥವೇ ಸಾಗುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಗಳ ತಂದೆಯವರೂ ಶಿವಾಧೀನರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಇವರ ಅಜ್ಜಂದಿರಾದ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು ೧೦೫ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೂ

ಆಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸ್ವತಃ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಂದೆಯವರ ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳೂ ಅವರ ಅಣ್ಣಂದಿರೂ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಹಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರೆಯುವ ಶ್ರೀಗಳವರ ಚರಿತ್ರೆಯು ಸ್ವತಃ ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳವರು ಯಾರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಕಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಗಳು ಚಾಡ್ಯದಿಂದ ಹಾವೇರಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾನೂ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್.ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ ವಕೀಲರೂ ಕೂಡಿ ಶ್ರೀಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯು ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಲ್ಲವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾವೀ ಪೀಳಿಗೆಯ ಪಠನೆಗಾದರೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು” ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು “ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಅದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” ವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಅವರ ಸಹವಾಸಾದಿ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಎಂದಾದರೊಮ್ಮೆ

ಮರೆಮಾಚಿ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಗಳು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಓರ್ವ ಮುದುಕ ಲಿಂಗಾಯತ ಮನುಷ್ಯನು “ಅಯ್ಯಪ್ಪಾ, ನೀನು ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡತಕ್ಕವನು? ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿದೆ; ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಿನಾಲು ಬಿಕ್ಕೇ ಬೇಡಿದರೆ ಆಗುವದೇನು? ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದಿದ್ದರೆ ಲೋಕವು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿತ್ತೆ?” ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೈದನು. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಗಳು ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿ ಅಳುತ್ತ ಊರ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಗೇಣು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವದು ಎಷ್ಟು ಗರ್ಹಣೀಯವಾದದ್ದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತಾಳಿಕೊಂಡರೂ ದುಃಖವು ನಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಶಾಲೆಯಿಲ್ಲ; ಸಹಾಯಕರ ಪರಿಚಯವಂತೂ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ; ಪರಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಆ ದಿವಸದ ಭಿಕ್ಷದ ಕಾಳುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಯಾಕೆ ಬಂದವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯ್ಯುವವರೆ ! ಅಲ್ಲದೆ, ಅಣ್ಣನೂ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ “ಅವ್ವಾ, ಈ ದಿನದ ಭಿಕ್ಷೆಯ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಫರಾಳ ತಿಂದಿರಬಹುದು.”

ಎಂದು ಚಾಡಿ ಹೇಳಿದನು. ಇದರಿಂದ ಮನೆಯವರು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರು.

ಈ ಅಪವಾದದ ವೃಥೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಗಳು ಆ ದಿವಸ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಒಂದು ಮೂಲಿ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗೆಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆದರೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನಂತೂ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ? ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಲಿ? ಹೀಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರ ಅಣ್ಣನು ಬಂದು “ಏಳಪ್ಪಾ ! ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿದರೆ ಆಗುವದೇನು? ಈ ದಿವಸ ಹಕ್ಕೆಯೊಳಗಿನ ಗೋವುಗಳ ಕಸಬಳಿದು ಚಲ್ಲುವೆಯೋ? ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೈಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವೆಯೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ನಾನು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾವಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಳೆದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು “ಇವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು. ನಾನು ಮುಂದಿನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ದೇವರಗುಡ್ಡದ ಸ್ವೇಶನ್ನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕಜ್ಜರಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಪಂತ ಚೋಗಳಿಕರ್ ಎಂಬ ಮಾಸ್ತರರು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ನುರಿತವರಿದ್ದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮುಲಕೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗರು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೆ

ಈ ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲೆಯು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯಾರ ಪರಿಚಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಬೇವಿನಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ದಾರಿದ್ರ್ಯಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೀಗಳು ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂಗಿ ಸಹ ಇರದೆ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಹೊದೆಯುವ ಎರಡು ಧೋತರ, ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಕಾವೀ ರುವಾಲು, ಇವುಗಳ, ವಿನಹ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ದೀನ ಮುದ್ರೆಯಿಂದಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ? ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಲಿ ? ಉಣ್ಣುವದಿಲ್ಲ ? ಮಲಗುವದಿಲ್ಲ ? ಎಂದು ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಂದು ಬಾಯಾರಿ ಸಣ್ಣ ಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವ ಈ ಬಡಬಾಲಕನ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರೇಮಠದ ರಾಚಯ್ಯನೆಂಬ ಯಜಮಾನರು ಅವನ ಸರ್ವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಆ ದಿವಸ ಉಪಚರಿಸಿದರು; ಮರುದಿವಸ ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸೇರ್ಪಡೆಮಾಡಿ ಊರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಣೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಪಾಟಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಭ್ಯಾಸದ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಲೇ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಬಲದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕನ್ನಡ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಗದಿಂದ ಮುಲಕೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಚ್ಚುತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ

ಮುಲಕೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಂಬಲವುಂಟಾಗಿ ಆ ಅಭ್ಯಾಸ ವನ್ನಾದರೂ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅಸುಂಡಿ ಶಿವನಗೌಡನೆಂಬ ಸಹಾಧ್ಯಾಯಿಯೊಡನೆ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಈಗಿನ ರೇಲ್ವೆ ದಾರಿಯು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಶ್ರೀಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ಮುಲಕೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ವಾಚಕರೇ, ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮುಲಕೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯದ್ದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನುತ್ತೀರಿ ? ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಬಲವೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಲವೋ ? ನಾವಂತೂ ಈ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಬಲವೆಂದೇ ಹೆಸರಿಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಲೆಹಾಕುವ ಕಾಲೆತ್ತಿನ ಚಾತಿಯ ಹುಡುಗರ ಸ್ವಭಾವದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾವದಾದರೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೃದಯವು ಗಾಬರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಯಾವದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹುಡುಗರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ

ಶಿಲಾಲೇಖದಂತೆ ನಾಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರೆ ಅನ್ನ ನೀರಿನ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪಾಠ ಮಾಡಿಯೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಪರಿಣಾಮವು ವಿಪರೀತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೂಢವಾದ ರಹಸ್ಯವಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳು ಮುಲಕೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದರೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಗುರುತ್ವಾಧಿಕಾರವು ದೊರೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳು ಮುಲಕೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಕಜ್ಜರಿಯಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಮನೆ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಜೋಗಳೇಕರ ಮಾಸ್ತರರು ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ನೋಡೆಂದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯವರಿರುವ ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಾಳದ ಬಸವಪ್ಪಯ್ಯನವರೆಂಬುವವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ನಿಜಗುಣಾರ್ಯರ ಷಟ್ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ನೋಡತೊಡಗಿದರು.

ಮಾತೆಯ ಮಮತೆ

ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳ ತಾಯಂದಿರಾದ ನೀಲಮ್ಮವರು ಇವರು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಕರೆದರು. “ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕನ್ನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ‘ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನನಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರೆ ಆಗ ನಾನು ನನ್ನ ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ’ಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕನ್ನಡ ಗಾವಲೀ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ನಿಜಗುಣರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇವರ ತಾಯಿಯು ಪುನಃ ಬಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಒಂದು ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು. “ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ಲೋಕ ರೂಢಿಯಂತೆ ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಜೋಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೋ, ಅದರಂತೆ ಮಾಯಾ ವಿಹಾರದೊಡನೆ ಬಹು ಕ್ಲೇಶದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಶಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಜೋಕೆ ಯನ್ನಾದರೂ ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ನನ್ನ ಪರಮಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟಾಗಿ ನಿನ್ನ ಜೋಕೆಗೆ ನನಗಿಂತಲೂ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಇನ್ನೋರ್ವ ಮಗನು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಚಿಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿಶ್ಚಲತೆಯನ್ನಂಟು ಮಾಡಿ ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಈ ಭೋಗಲಾಲಸೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಶಾಂತಿದಾಯಕವೂ ಸದಾನಂದಮಯವೂ ಆದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಿರುತ್ತೇನೆ.

ಇಕೋ! ಈ ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಋಣಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಈ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನೀನು ಸಮಾಧಾನಳಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯಸನ ಮಾಡದೆ ನನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಧೈಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಗದೆ ನನಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯೆಂಬ ಮೋಹವು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಮಗನೆಂಬ ಮೋಹವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇರಕೂಡದು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಮಗನ ಈ ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀಲಮ್ಮನು “ನಾನು ಏನೋ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವೆನೋ ಏನೋ” ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು, ಆ ಜನನಿಯ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟವರೇ ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ನಿಜಗುಣಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿವೇಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತರು.

ಮನದ ಸಂಶಯ

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಆರೂಢರಲ್ಲಿ ಪಂಚದಶಿ, ವಿಚಾರಸಾಗರ, ಪರಮಾನುಭವ ಬೋಧೆ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆರೂಢರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದರು. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಹ ಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ತ್ಯಾಗಾದಿ ಹಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಸರಿದೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಭವತಿ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಅದೇ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರೂಢಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತು ನಿರಸನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ “ಆರೂಢರಂತೆ ತಾವೂ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ?” ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಸಂಶಯವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದರೂ ಶ್ರೀಗಳವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ಮಾಡುವದಾದರೂ ಬಹಳ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ತಾವು ಕಂಡ ಶಿವಾನುಭಾವಿಗಳೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಎರಡೆತ್ತಿನ ಮಠದ ಶ್ರೀಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಅದರಿಂದ ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಶಯವೇನೂ ದೂರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ ಎರಡೆತ್ತಿನ ಮಠದ ಶ್ರೀಗಳು “ತಮ್ಮಾ, ನೀನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಎಮ್ಮಿಗನೂರ ಜಡೆಸಿದ್ದರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗು; ಅವರನ್ನಷ್ಟು ಕಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ನೀ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಮಾಡೆ”ಂದು ಹೇಳಲು ಶ್ರೀಗಳು ಮೊದಲೇ ಜಡೆಸಿದ್ದರ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಯುಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸಂಗಡ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ೮-೯ ಮೈಲು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಆಚಾರಕ್ಕನುಕೂಲವಾದ ಕೆರೆಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯ ಕಾಯಕವಾದ ಭವತಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಾವಿಯ ಶಾಟಿ, ಕಂಬಳಿಯ ಕೊಪ್ಪಿ, ಕೈಯೊಳಗೊಂದು ತಂಬಿಗೆ, ಕೌಫೀನಧಾರಣೆ, ತೋಳಾಧಾರಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಇವರ ಉಪಯೋಗದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಸದ್ಗುರು ಸಂದರ್ಶನ

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಗಳು ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತ ಜಡೆಸಿದ್ದರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೋಗಲು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಲ್ಲವರಿಂದ ಜಡೆಸಿದ್ದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಟ್ಟೆ ಬರಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಬತ್ತಲೇ ಜಟಾಜೂಟವುಳ್ಳವರು, ಬಹಿರಂಗದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವರು, ಯಾವಾಗಲೂ ತಾಂಬೂಲ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಭಾವಿಕರ ಮನೋಗತ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಗಳು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸೇವಕನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನೂ ತಂಬಾಕು, ಎಲೆ, ಅಡಕೆ, ಸುಣ್ಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದರು.

ಇತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಮಠದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಜಡೆಸಿದ್ದರು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ “ಕಸ ತೆಗೆಯಿರಿ, ನೆಲವನ್ನು ಸಾರಿಸಿರಿ, ಈಗ ಒಬ್ಬ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ; ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿರಿ!” ಇತ್ಯಾದಿ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡವರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮೈಲಂತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಜಡೆಸಿದ್ದರಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗಿನಂತರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಇವರನ್ನು ಕಂಡು ಜಡೆಸಿದ್ದರು ಒಬ್ಬನ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪಂಚೆಯನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೌಕಾಕಾರವಾಗಿ ಮಡಚಿ ದೊಡ್ಡ ಲಿಂಗಾಕಾರದ ಸಜ್ಜಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊರಳೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೈಚೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರು ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಲು ಜಡೆಸಿದ್ದರು “ಓ ! ಹೋ !! ಬರಬೇಕು. ಶಿವಯೋಗಿಗಳು !” ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಗಳು ಜಡೆಸಿದ್ದರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ನಗ್ನಾವಸ್ಥೆಯ ವೈರಾಗ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು ನಿಂತರು ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪರಿತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಗೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಸಂಚ್ಛಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಿದರೆಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತರಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಡೆಸಿದ್ದರು “ಏನಾದರೂ ಉಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಇರುವದೋ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಶ್ರೀಗಳು ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದ ಗೋದಿಯ ಕಣಕವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಸಿಯಾದ ಅದನ್ನೇ ಅಮೃತದಂತೆ ಆರೂಢರು ಸೇವಿಸಿ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀಗಳು ಇವರ ಆರೂಢಾ ವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಗಜಗದಷ್ಟು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಜಡೆಸಿದ್ದರು ಅದನ್ನೇ ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಮೇಲೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಂಬಾಕನ್ನೂ, ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಡಿಕೆಯನ್ನೂ ತಂಬಾಕನ್ನೂ ಕೇಳಿದಾಗ್ಗೆ ಎಲೆಯನ್ನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಜಡೆಯಸಿದ್ದರು ಏನೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀಗಳು ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ತಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದು

ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ತಮಗೆ ಘನ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಯ ಸಂದರ್ಶನವಾಯಿತೋ ಏನೋ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂತಸಪಟ್ಟರು.

ಎಮ್ಮಿಗನೂರ ಸಿದ್ಧರು ನಾಮಧಾರೀ ಆರೂಢರಂತೆ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳ ಬಾಗಬಗೀಚುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೆರೆಯತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಏಕರಾತ್ರಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಂಚರಾತ್ರಿ ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಕೇವಲ ಒಂದು ಚಿಂದಿ ಕಂಬಳಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕವರೇ ನಿಜವಾದ ಆರೂಢರು. ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ, ಅನ್ನ ನೀರುಗಳ, ಬಟ್ಟೆ ಬರಿಗಳ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವವನೇ ನಿಜವಾದ ಆರೂಢನಲ್ಲವೆ ? ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆರೂಢರಾಗ ಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಆಚರಣೆಯು ಮಾತ್ರ ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಂಸಾರಿಗಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆರೂಢರಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಮೇಣ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳೂ ಕಿರೀಟ ಕವಚಗಳೂ ಸಂಗಮವರೀ ಕಲ್ಲಿನ ಮಹಲು ಮಂಟಪಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿರುವವು. ಆದರೆ ಧರ್ಮವು, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಭೂತವಾದ ಲಿಂಗ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಬೇಡವಂತೆ ! ಶಿವ ! ಶಿವ !! ಇವರ ಈ ಹಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಆರೂಢತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೆಸರಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ?

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಸಮಾಶ್ರಯದಿಂದ ಶ್ರೀಗಳ ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೂರಾಗಿ ಇನ್ನು ತಾವು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವದು

ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಬಯಸಿ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜಡೆಸಿದ್ದರನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಸಿದ್ದರು ಎರಡನೆಯವರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ “ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರಾಯಿತು !” ಎಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರೆ ನುಡಿದರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಪುನಃ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಬಂದು ಅದೇ ಆರೂಢರಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಗುರು ಸೇವಾನುಗ್ರಹ

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಇರಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಘನವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳೂ ಮಹಾಮಹಿಮರೂ ಆದ ಎಳಂದೂರ ಬಸವಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ದೇಶಸಂಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆವೇಶದಿಂದ ನಡೆದಿರುವ ಆರೂಢರ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಂಡು, ನಿಜಗುಣಾರ್ಯರ ಕೃತಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸಂದಿಗ್ಧ ವಿಷಯಗಳ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಅವರೊಡನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರೂಢ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಎಳಂದೂರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗದುಗಿನ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ತೋಂಟದಾರ್ಯರ ಮಠದ ಮರಿಗಳಿದ್ದು ಯಾವದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ದೇಶಪರ್ಯಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಎಳಂದೂರ ವಿರಕ್ತಮಠಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಯೋಗಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ

ನುರಿತವರೂ ಶಿವಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅಳವಡವರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಗಳು ಆರೂಢರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತ ಕೂಡಲೇ ಆರೂಢರು ಇವರ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಭವವನ್ನು ಕೇಳಿ ಇವರ ಸಂಗಡ ಚರ್ಚಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದುವರಿದು ಬಸವಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಇವರು ಚರ್ಚಿಸುವದು ಕೇವಲ ಅಪಕ್ವ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ಈ ಶಿಷ್ಯರ ತಪ್ಪಾಗದೆ ಇವರನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರೂಢರದೇ ಎಂದು ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳು ತಿಳಿದು, ಇಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತದ ನಿಜಾರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ಒಂದು ತಂಬಿಗೆಯು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರೇ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಆಗ ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳು ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನಾದಿ ಯಾವ ದ್ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, “ತಮ್ಮಾ, ಹೇಗಾದರೂ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲ”ವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಗಳು ಹಾಗಾದರೆ “ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನುವಾದರೂ ದೊರೆಯಬೇಕೆ”ಂದು ಕೇಳಲು, ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳು “ನಮ್ಮ ಸೇವೆಯು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವದು, ನೀನು ಈ ಆರೂಢರ ಮಠದೊಳಗಿನ ಶಿಫಿಲಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದವ ನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕಠಿಣವಾದ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಆಚಾರಗಳ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಸಿಕ್ಕು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೊಳಬೇಕಾದೀತು; ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ” ನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಗಳು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ “ಆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪದೆ ಆಚರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರು ಆರೂಢರಮಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಗಳೊಡನೆ ದೇಶ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಈ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳು ಈ ಹುಡುಗನು ಆರೂಢ ರಲ್ಲಿದ್ದವನೆಂದು ನಾಲ್ಕೈಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಪೂಜಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊರಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದು, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಕುವುದು, ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವದೇ ಮುಂತಾದ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಳಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಿವಾನುಭವವನ್ನು ಬೋಧಿಸ ತೊಡಗಿದರು.

ಹೀಗೆ ಗುರುಶಿಷ್ಯರೀರ್ವರೂ ಮೈಸೂರ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಂಭುಲಿಂಗನ ಬೆಟ್ಟದ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲವಾದನಂತರ, ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳು ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ಆಚಾರ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು, ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಕ್ರಿಯೋಪದೇಶವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಮೇಲೆ ಜಲದಿಂದ

ಸಾಗರವೂ ಕಮಲದಿಂದ ಸರೋವರವೂ ಕಲೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರನೂ ಪರಿಶೋಭಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಗಳು ಕ್ರಿಯೋಪದೇಶದ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ತೇಜೋವಂತರಾದರು. ಇಂಥ ಗುರುಶಿಷ್ಯರು ಪುನಃ ದೇಶ ಪರ್ಯಟ ನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಸದ್ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಎಳಂದೂರ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೇಹಾಲಸ್ಯದ ಚಾಡ್ಯವು ತೋರಿತು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜಡದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿವ ಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಬಿಟ್ಟರು.

ಆಮೇಲೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕರುವಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಗಳು ಸದಾ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಲಿ, ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಇತ್ಯಾದಿ ಆಲೋಚನೆಗೊಳಗಾಗಿ ಬಹಳ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಕರಾಗಿ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೊದಗಿದ ಈ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಸೊರಬ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಷಟ್ಕಾವ್ಯದ, ಗುರುಬಸವ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದ ಉಳವಿಮಠದ ಗುರುಬಸವಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಮಳಗದ್ದಿ ಕೆಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಹಾನಗಲ್ಲಮಠದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರ

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾನಗಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠವೆಂಬ ಒಂದು ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮವು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಠಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆ ತಪೋನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳೇ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮಠದ ದಾಸೋಹಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೀರ್ತಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ, ಅದೇಕೆ ? ಅಖಿಲ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರ ನಾಯಕರ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬವರು ಒಳ್ಳೆ ತಪೋನಿಷ್ಠರೂ ಅನ್ನದಾತೃಗಳೂ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ವಾಕ್ಯಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರಾಗಿ ದ್ವಂದ್ವದಿಂದ ಸಮಾಜದ ನಾಲ್ಕೂ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ವಿರಕ್ತಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಪಟ್ಟಚರಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಸಂಸಾರಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಜನ ಭಕ್ತರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೊರಬ-ಸಾಗರದ ಮಲ ಸೀಮೆಯವರಂತೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಗಳೆಂದೇ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಂತೆ ನಾವು ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಉಳಿವಿ ಗುರುಬಸವಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಕೆಂಡಪ್ಪಗೌಡರೂ ಆಗಾಗ ಶ್ರೀ ಫಕೀರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಫಕೀರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮಗೆ ಬಹಳ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ

ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಓರ್ವ ಯೋಗ್ಯ ವಟುವು ಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಇವರ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಇದು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಈ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ವಿದ್ಯಾವಿವೇಕಗಳನ್ನು ಆಚಾರ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು, ಸದ್ಬೋಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಇಂಥ ತೇಜೋವಂತ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಯಾದ ವಟುಗಳು ಹಾನಗಲ್ಲಮಠದ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ಬಯಸಿ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರೂ, ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ವೈರಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಒಪ್ಪುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ಶಂಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಂತೂ ಹೇಗಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಇವರನ್ನು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ಹತ್ತರ ಬಂದು “ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕೇವಲ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಗೋವಿನ ಹಾಲುಗಳೆರಡನ್ನೇ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮೌನ ವ್ರತದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಾಡಿರುವಿರಿ. ಇಂಥ ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತತ್ಪರರಾಗುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳಂಥ ಮಹಾ ತಪಸ್ವಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವದು ಯೋಗ್ಯವಾದೀತೆ” ಎಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರು ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು

ಮರುದಿವಸವೆ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಶ್ರೀ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಇವರೂ ಕೂಡಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮನೋ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಇವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇವರು “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ? ನಾನು ನಾನು ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಯದ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೃಪಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವಾಗ ತಾವು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಡುಹುದು ಸರ್ವಥಾ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆ” ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳು “ತಮ್ಮಾ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವರಾರು ? ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗದ ವಿನಹ ಬೋಧನಾ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವು ಬರಲಾರದು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೋಬಯಕೆಯಂತೆ ನೀನು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢನಾದರೆ ನೀನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯು ಲಭಿಸುವದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕೂಡಿದ ಭಕ್ತಸಮೂಹವು ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರಿಗೆ ಬಹಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಹಸಪಡಹತ್ತಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳವರು ನಿರೂಪಾಯರಾಗಿ “ಅದೂ ಆಗಲಿ. ಆದರೆ, ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬಂದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವದು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಾಚಾರಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ

ರುವದರಿಂದ, ನಾನು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಸದ್ಗುರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಗುರುಕೃಪೆಯಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕೂಡಿದ ಭಕ್ತರೂ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರು.

ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾವೀ ಗುರುಗಳಾದ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತ ಹಾನಗಲ್ಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಾಸೋಹವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸಹತ್ತಿದರು; ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಲಸೀಮೆಯ ಭಕ್ತರ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಸದ್ಭೋಧಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಮಲಸೀಮೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬಹುದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿರುವಾಗ ಇತ್ತ ಹಾನಗಲ್ಲ ಮಠಕ್ಕೆ ಮಹಾಮಹಿ ಮರಾದ ಬಿದರಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಫಕೀರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ವಯೋವಾರ್ಧಕ್ಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾಹಿಲೆಯಾಗಿ ಅಂತ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಒದಗಿದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರೀಗಳು ಕೂಡಲೇ ಗ್ರಾಮದ ಸಕಲ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು “ನಮಗೆ ಈಶೇಚ್ಛೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಇಹಲೋಕದಿಂದಗಲಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಮಠದ ಎಲ್ಲ ಭಾರವನ್ನು ಬಿದರಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ನಾವು ಈಗ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ

ನಡೆದು ಯಾರಿಗೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವರೋ ಅವರನ್ನು ಆದರಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಮಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವೀ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದು ಈಶ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು.

ಅಮೇಲೆ ಬಿದರಿ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು, ಮಲಸೀಮೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು; ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಯೊಡನೆ ಹಾನಗಲ್ಲಮಠದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ್ನಿಟ್ಟರು.

ಪ್ರಾಂತಿಕ ವೀರಶೈವರ ಸುಧಾರಣೆ

ಲೇಪನದಿಂದ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಸುಗಂಧವೂ ಸಾಣೆಯಿಂದ ವಜ್ರದ ಹೊಳಪೂ, ಬಿಸಿಯಿಂದ ಬಂಗಾರದ ಹೊಂಬಣ್ಣವೂ ಉಜ್ವಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಮಠದ ಅಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯವು, ಬಿದರಿ ಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳಂಥ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳ ಹಸ್ತದಿಂದ ಜರುಗಲು ಹಾನಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶಿವಯೋಗಿಯ ಅಥವಾ, ಧರ್ಮೋದ್ಧಾರಕರ, ಇಲ್ಲವೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಲೆಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಮಾನರಾದರು.

ಇನ್ನಿತರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಂತೆ ಮಠವು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಕೂಡಲೆ ಮಠಗಳ ಮಹಾದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಲಿ ಮನಗೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಅವನತಿಗೀಡಾಗಿರುವದೆಂಬುದನ್ನೂ ಅದರ ನಿವಾರಣೋಪಾಯವನ್ನೂ ಹಗಲಿರಳೂ ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದರು. ಗಿಡದ ಬುಡಕ್ಕೆರದ ನೀರು ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ಸಮಾಜವೆಂಬ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇರಿನಂತಿರುವ ಮಾಹೇಶ್ವರ ವರ್ಗವು ಸುಧಾರಿಸದ ಹೊರತು ಸಮಾಜವು ಎಂದೂ ಸುಧಾರಿಸದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಯೋಗವೆಂದು ತಮ್ಮ ಹಾನಗಲ್ಲ ಮಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ೨೦-೨೫ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಶನವಸನಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡದೆ, ಹಾನಗಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಧರ್ಮ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಮುರಿಯುತ್ತ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಭವಿಗಳಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಸದ್ಬೋಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಪ್ರಾಂತದ ವೀರಶೈವರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯು ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮಹಾಸಭೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ

ಹೀಗೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಸಮಾಜದ ನಾಲ್ಕೂ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಇವರ ದರ್ಶನವು ಯಾವಾಗ ಲಭಿಸಿತು ? ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದು ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದರು. ಬರಬರುತ್ತ ಶ್ರೀಗಳು ಸಮಾಜದ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಸಮಾಜ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳವರು ದೊರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರೇ ವಿರಳ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಿಭೂಷಿತರಂತೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು. ಶ್ರೀಗಳು ಇಂಥವರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಕಳಕಳಿಯ ಹುರುಪನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನಾ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿರಸ್ತೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಗವಾಡದ ಚನ್ನಪ್ಪಗೌಡರೂ, ಶ್ರೀಯುತ ಕಿತ್ತೂರ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ ನವರೂ, ಮರೆವಾಡದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರೇ ಮುಂತಾದವರು ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೊಂಗವಾಡದ ಚನ್ನಪ್ಪಗೌಡರಂತೂ ಶ್ರೀಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಸಮಾಜಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಘ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗುವದೆಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿಸಿದರು. ೧೯೦೩ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಧಾರವಾಡದೊಳಗೆ ಒಂದು ಆಲೋಚನಾಸಭೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಆ ಸಭೆಗೆ ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಾಹುಕಾರರನ್ನು, ದೇಸಾಯಿ, ದೇಶಮುಖರನ್ನು, ಇನ್ನಿತರ ಸಭ್ಯಗೃಹಸ್ಥರನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ೧೯೦೪ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ. ಶ್ರೀಮಂತ ಲಿಂಗಪ್ಪ ಜಾಯಪ್ಪ ಸರದೇಸಾಯಿ, ಶಿರಸಂಗಿ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯು ನೆರವೇರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

ನೇಮಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಧಾರವಾಡದ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಮಾತು. ಒಂದೇ ಹಿಡಿತ. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದೆಂದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಯಾವ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ವಿರುವದೋ, ಯಾವ ಪ್ರೇಮತರಂಗಗಳಿರುವವೋ, ಯಾವ ಸದಯಾಭಿಮಾನಗಳಿರುವವೋ, ಧಾರವಾಡ ಮಹಾಸಭೆಯ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಷಯಕವಾದರೂ ಸಮಾಜದ ಅದೇ ಸಂಬಂಧ, ಅದೇ ಪ್ರೇಮ, ಅದೇ ಸದಯಾಭಿಮಾನಗಳಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧಾರವಾಡ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ವೀರಶೈವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ

ತರದ ಚಟುವಟಿಕೆಯೇ ಉಂಟಾಯಿತು. ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗವೂ ಮುಂದರಿಯಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾಕೊರತೆಯು ನೀಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದ್ರವ್ಯ ರಾಶಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವದೆಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದುದೊಂದೇ ತಡ; ಹಾ! ಹಾ! ಅನ್ನುವದರೊಳಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಳೆ ಹಣವು ಕೂಡಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಫಂಡಿನ ಸ್ವರೂಪವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಆ ಫಂಡಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದಲೂ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಲಿಂಗಾಯತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸುಳಿದಾಟವಾಗಹತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಹಾಸಭೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಹತ್ತಿತೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡಹತ್ತಿದರು.

ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ - ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೦೪ ರಿಂದ ೧೯೧೨ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯವರೆಗಿನ ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮಾಜದ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಪರಮತೀಯರಿಗೆ ದಂಗು ಬಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಇವರ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಕಂಡು ಪರಕೀಯರು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಜುಳು ಜುಳು ನೀರು ಬಿಡುವಂತಾಗಿತ್ತು ಇವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಶಿರಸಂಗಿ ಲಿಂಗರಾಜರ ತ್ಯಾಗ ಬಲದಿಂದ ಶ್ರೀ ಅರಟಾಳ ರುದ್ರಗೌಡರು, ಮೆ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಸಾಹೇಬರು, ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರು, ಒಂಟಮುರಿ ದೇಸಾಯರು,

ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಸವದತ್ತಿ ಮೂಗಪ್ಪಣ್ಣನವರು, ದೇವಿಹೊಸೂರು ಶೆಟ್ಟರೇ ಮುಂತಾದವರು ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ, ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಹಾವೇರಿ, ರೋಣ, ಹಾಳಕೇರಿ, ಅನಂತಪುರ ಕೆಳದಿ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಗಳೊಡನೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಫಂಡುಗಳನ್ನೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫಂಡು ಕೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬರುವದೊಂದೇ ತಡ; ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಫಂಡನ್ನು ಹಾ! ಹಾ! ಅನ್ನುವದರೊಳಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹತಿಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೋರಹತ್ತಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹಾವೇರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಅಬ್ಬಿಗೇರಿ, ರೋಣ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಫಂಡುಗಳೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡದೆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂಜಾವರ ಮದ್ರಾಸ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹಲಕೆಲವು ಆಂಗ್ಲ ಪದವೀಧರರನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕಾನೇಕ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು

ಮಾಡಿಸಿದರು.ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸ ಬೇಕೆಂದೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಅಗ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ದಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಬಲವಾದ ಆಶೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಷ್ಟು ಮುದ್ರಣದ ಕಾರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಆ ಕಲೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಅಭಾವವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ.

ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ

ಶ್ರೀಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಫನಕ್ಷನ್‌ಶಾಲಿಗಳೊಬ್ಬರು ಶ್ರೀಗಳವರ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ ಫನಕ್ಷನ್‌ಶಾಲಿಗಳವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಫನಕ್ಷನ್‌ಶಾಲಿಗಳವರ ವೈರಾಗ್ಯದ ಶಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ದೇಶಪರ್ಯಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಕೌಪೀನವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕಾವಿಯ ಶಾಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿದು, ಕಂಬಳಿ ಕೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕೈಯೊಳಗೊಂಡು ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೋಳಾಧಾರವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಏಕರಾತ್ರಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಂಚರಾತ್ರಿಗಳಂತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಶಕುಂತಲೆಗೆ

ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು “ವೀರಭದ್ರ ಇವ ಕೈದೋ ವೀರಶೈವೋ ಮಹಾಮುನಿ:” ಎಂದು ನೀಲಕಂಠ ಚಂಪೂ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ದೂರ್ವಾಸಖುಷಿಯ ಸ್ಮರಣವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆಗುವಂತಿತ್ತು. ಇವರ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದೊಡ್ಡ ವಿರಕ್ತರು ನಾಚಿ ಹೋದರು. ಇವರ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾ ಮಹಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ದಿಗ್‌ಭ್ರಾಂತರಾದರು. ಇವರ ವೀರ ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಮುಖರು ದಂಗುಬಡಿದರು.

ಇಂಥ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳು ದೇಶಪರ್ಯಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಪುರಾಣಾದಿಗಳಿಂದ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಟೂರ ಚಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯ ಅನಾಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಮನನೊಂದು ಬೇಸತ್ತು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳಿದ್ದ ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದು ತಿಳಿದು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟು ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲೇಬೇಕೆಂದು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಬಂದರು. ಮಠದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಠದ ಸೋಪಾನವನ್ನೇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಮಠದ ಸೇವಕನು “ಹಾ! ತಡೆಯಿರಿ; ಪಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಲು ತೊಳೆಯದೆ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು. ಹಿತ್ತಲ ಕಡೆಗೆ ಬಾವಿಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆ”ನ್ನಲು ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯಾ “ಓ! ಹೋ! ಇದು ಶೀಲವಂತರ ಮಠವಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆನು. ತಪ್ಪಾಯಿತು ! ತಪ್ಪಾಯಿತು!!” ಎಂದು ಗಲ್ಲ

ಗಲ್ಲಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ತೃ ಗದ್ದಿಗೆಯ ಮುಂದಿನ ಪಟಾಂಗಣದ ಗೋಡೆಯ ಗೂಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತೋಳಾಧಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ತೂಗು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಕಾಣದವರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಓರ್ವ ಸೇವಕನನ್ನು ಕುರಿತು “ಈ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಲ್ಲಿರುವರು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಸೇವಕನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿರುವರೆಂದು ತೋರಿಸಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಟಿನಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಗಳವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸದೇ “ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಾವೇ ಏನು ?”

ಶ್ರೀಗಳು-ಅನ್ನುವರು

ಮಲ್ಟಿನಾರ್ಯರು-ಯಾರು ?

ಶ್ರೀಗಳು-ಜನರು.

ಮಲ್ಟಿನಾರ್ಯರು ಹಾಗೆನ್ನುವವರು ತಿಳಿಯದವರು. ಆಶನ ವಸನಗಳ ಪರಿವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಭೋಗ ವಿಲಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮನದಿಂದ ನೆನೆಯದೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಹಾಸಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನೇ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಮದಮೆಗಳೆಂಬ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸುತ್ತ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ

ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಶಾಂತಿಮಯ ವಾದದ್ದೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಯಾಚನೆಗೆ ಕೈ ಒಡ್ಡದೆ, ಅಪವರ್ಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ವಿರತಿಯ ಮಾರ್ಗವೆತ್ತ? ನಾನಾ ತರಹದ ರುಚಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ದಾಸವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾಲಿಗೆಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ, ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳ ಮೋಹಪಾಶದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಕೆಡವಿ ‘ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿ; ನಾನು ಸ್ವಾಮಿ’ಯೆಂಬ ಅಹಂಭಾವನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಪಾದವನ್ನು ಸಹ ಸೋಂಕಿಸದೆ ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಹಗ್ಗದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ತೂಗುಮಂಚದ ಚೋಕಾಲಿ ಎತ್ತ? ಎಂದು ಅಖಂಡ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ವೈರಾಗ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಕೋಪಗೊಳ್ಳದೆ ಒಳ್ಳೆ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ “ಇಂಥ ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವರಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಪರಮಾತ್ಮರ್ಪವುಳ್ಳವರಾದರು.

ಯಾವದೇ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವದಕ್ಕೆ ರಾಜಸತ್ತೆ ಮತ್ತು ತಪಃಪ್ರಭಾವವೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಿನ ಯಾವ ಧರ್ಮಗಳಾದರೂ ಇವೆರಡೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಸತ್ಯ ಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ರಾಜನಾದವನು ಹೇಗೆ ಮಹಾಕರಿಣ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವನೋ ಅದರಂತೆ ಇಂಥ ಧರ್ಮದವರು ಈ ಪ್ರಕಾರ

ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಅಂಜಿಕೆಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಅಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯಲಾರರು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದರೋ, ಪರಧರ್ಮಿಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಂತೆ ಧರ್ಮಾಂತರ ಹೊಂದುವದು ಅಥವಾ ನಾಮ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸ್ವೈರ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಅಧರ್ಮ ವೃತ್ತಿಯು ಅಳಿದು ಸ್ವಧರ್ಮ ವೃತ್ತಿಯು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಸತ್ತೆಯಂತೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜಸತ್ತೆಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ತಪೋ ಬಲದಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವದೆ. ಆ ತಪೋಬಲಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಾದಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಪೋನಿಷ್ಠನಾದ ಶಾಪಾನುಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ನೂರು ಜನ ಸಾಮಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಆಜ್ಞೆಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸತ್ತೆಯು ರಾಜಸತ್ತೆಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ವಸಿಷ್ಠ ಋಷಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆದ ಯುದ್ಧವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಳಿದವರಂತೆ ರಾಜಸತ್ತೆಯಿಂದ

ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಬಹು ದಿವಸ ಬಾಳುವದೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಧರ್ಮವು ತತ್ವಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ತಪೋಬಲದ ಮೇಲ್ಮೆಯಿಂದ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಆಸ್ತೇಯಾದಿಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದುದೋ ಅದೇ ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳುವದು. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಘನವೈರಾಗ್ಯದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯರು ನುಡಿಯಲು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಇದು ಬಹಳ ಯುಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಹೇರಳವಾದ ದ್ರವ್ಯಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆಗಲಾರದೆಂದು ನುಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಣಾರ್ಯರು “ಸ್ವಾಮೀ; ತಮ್ಮಂಥ ವಿರಕ್ತರು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಉಪರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯ ಪರಡಿ, ಗುಳಿಗೆಗಳ ಪಾಯಸಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಣೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳ ಶೃಂಗಾರ ವೈಭವ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ಕನಸು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯದೆ, ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಜೋಳಿಗೆ ಬೆತ್ತಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಚಾರ ನಿಷ್ಠೆಯೆಂಬ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಶಿಯು ‘ನಾ ನೀ’ ಅನ್ನುವವರೊಳಗೆ ಕೂಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಮನೋಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಜೋಳಿಗೆ ಬೆತ್ತಗಳನ್ನು

ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿದಿರಿ. ನಾನು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಂತೆ ತಾವು ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯಾದರೂ ದಯಮಾಡಿಸಿರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಉದಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ನೋಡುವ.”

ಶೂರನಿಗೆ ವೀರನ ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಹುರುಪು ಬರುವದು. ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಒಬ್ಬ ಹೇಡಿಯು ಕೇಳಿದರೆ ಅಂಜಿ ನಡುಗ ಬಹುದು. ನಿಸ್ಸೃಹರಾದ ಮಲ್ಟಾಣಾರ್ಯರ ಘನ ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೊದಲೇ ಸಮಾಜದ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹುರುಪು ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಂದೇ ಅವರಿವರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಶ್ರೀಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗಸಂಸ್ಥೆಯ ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾಪನೆ

“ಶ್ರೇಯಾಂಸಿ ಬಹು ವಿಘ್ನಾನಿ” ಎಂಬಂತೆ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನ ಬರುವದು ಬಹಳ. ಹೀಗಾಗುವದು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕವೋ ಅಥವಾ ಬಾಧಕವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಗುರುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ಆಚಾರ ನಿಷ್ಠರಾದ ಶಿವಾನುಭವಿಗಳನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಯೋಗಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮಲ್ಟಾಣಾರ್ಯರೂ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ

ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ, ಸ್ವಲ್ಪೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಾದ ಆ ಮಲ್ಟಾಣಾರ್ಯರು ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಈ ಅಪಾರವಾದ ಹಾನಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಗಳು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾದದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ ? ಮಲ್ಟಾಣಾರ್ಯರ ವಿಯೋಗ ವ್ಯಥೆಯು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಂತ್ಯಕಾಲದವರೆಗೂ ಇತ್ತೆಂಬುದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಉದ್ಗಾರಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗಿ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪುಕ್ಕ ಸ್ವಭಾವವು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಟಾಣಾರ್ಯರು ಶಿವಾಧೀನ ರಾದ್ದರಿಂದ ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾರವು ತಮ್ಮೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಗಳು ಇಮ್ಮಡಿ ಹುರುಪುಗೊಂಡರು.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೦೮ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಪ್ರಕಟನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನವು ನಿರ್ಜನವಾಗಿಯೂ ನದಿ ಅಥವಾ ಸರೋವರಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಗೋ ಪರಿಪಾಲನೆ, ಇಂಧನಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ರೈಲುದಾರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹವೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ

ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಮಹಾಸಭೆಯು ಶ್ರೀಮಂತ ಲಖಮಗೌಡ ಬಸವಪ್ರಭು ಸರದೇಸಾಯಿ ಒಂಟಿಮುರಿ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬಹು ವೈಭವದಿಂದ ಜರಗಿತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಜನಾಂಗವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಈಗಿನ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಿಸದಿದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾಜದವರೆಂಬ ಉಚ್ಚದೈವ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಾಲ್ಕಂಟು ಜನ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟರಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅಂದವು ಈಗ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಹಲ್ಲು ಮಸೆಯುತ್ತಿರುವ ನೂರಾರು ಗ್ಯಾಜುಯೇಟರಿಂದಲೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಾಸಭೆಯ ಬಣ್ಣವನ್ನೇನು ಬಣ್ಣಿಸಬೇಕು? ಮೊದಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮರುದಿವಸವೇ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ವಾರದ ಅಪ್ಪಾಸಾಹೇಬರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಆಲೋಚನಾ ಸಭೆ ಕೂಡಿ ಮಹಾ ತಪಸ್ವಿಗಳಾದ ಇಳಕಲ್ಲ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತು.

ಆಲೋಚಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವದು ಶ್ರೀಗಳವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಇಳಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆ

ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಇಳಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಹುನಗುಂದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು. ಸಂಗಡ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಮತ್ತು ಕೆ. ಡಿ. ಕಲೆಕ್ಕರ ಕಿತ್ತೂರ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗದಗ, ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ೨೦-೩೦ ಜನ ಪ್ರಮುಖ ಭಕ್ತರೂ ಇದ್ದರು. ಮಹಾಂತಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಲಪ್ರಭಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಐಹೊಳೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ್ಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮಯವಾಗಲು ಎಲ್ಲರೂ ಪೂಜಾ ಅರ್ಪಿತಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳೊಡನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸದ್ಗೃಹ್ಣ ಸಂಗಡ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಪುರಾತನ ಶಿಲಾಮಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಂಧುರತೆಯನ್ನು ನದಿಯ ದಡದ ಸೊಬಗನ್ನೂ ಕಂಡು ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದೇ ಕಟ್ಟಡದ ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ತೋರಿಸಹತ್ತಿದರು. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಇಮಾರತಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವದೆಂದು ಎಲ್ಲರ ವತಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧರಾದ ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇರುವದರಿಂದ

ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಭಾವಿಕರು ಬಂದು ಹೋಗುವ ಪರಿಪಾಠವಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಏಕಾಂತವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮರುದಿವಸ ಐಹೊಳೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ಥಾನವಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀಗಳನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ “ಮಹಾಸ್ವಾಮೀ ! ಈ ದೇವಾಲಯಗಳೂ ಸ್ಥಾನವೂ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ರಮ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆ ? ಇಕೊ ಈ ಕಲ್ಲಿನ ಮಂಟಪವು ಹೇಗಿರುವದು ನೋಡಿರಿ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಇಳಕಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ “ಇಕೊ ಈ ನಾಗಪ್ಪನು ಹೇಗೆ ಕುಳಿತಿರುವನು ನೋಡಿರೆಂದು” ತೋರಿಸಿದರು. ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಾಗರಹಾವು ಸುರಳಿಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದು ಇವರ ಶಬ್ದವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೆಡೆ ತೆಗೆದು ನಿಂತಿತು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ಆಗ ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳು ನಾವು ಬಿಸಿಲು ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಚಕ್ಕಡಿ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆಯಿರೆಂದು ಹೇಳಲು ಅದರಂತೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಚಕ್ಕಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಸರಂಜಾಮದೊಡನೆ ಮಹಾಕೂಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೂಜಾ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳು ಮಲಾಪಹಾರೀ ನದಿಯ ದಡಗುಂಟ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತ ನೆಲವಿಗಿ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಓರ್ವ ಮುದುಕನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ

ಮುಪ್ಪಿನ ಮುದುಕನನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಮುದುಕ-ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನು ಈ ನೆಲವಿಗಿ ಗ್ರಾಮದವನು.

ಶ್ರೀ - ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ?

ಮು- ಫಕೀರಪ್ಪ

ಶ್ರೀ- ಏನಪ್ಪಾ, ನಾವು ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವು ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಮು- ಸ್ವಾಮೀ, ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವೆಂದರೇನು ?

ಶ್ರೀ- ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರವೆಂದರೆ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನವು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪತ್ರಿಗಿಡಗಳ ಗುಂಪು ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ನದಿಯ ದಡವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಮು- ಪತ್ರಿಗಿಡಗಳೇ ! ಇಕೊ ! ಈ ದಿಡಗಿನ (ದಭೆ ದಭೆಯ) ಹೊಳೆಯ ಪಕ್ಕದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪತ್ರಿಯ ವನವೇ ಅದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಡಬಗಳ್ಳಿಯು ಸುತ್ತಲೂ ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರು ವದಲ್ಲದೆ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಕಳ್ಳರು ಜನರನ್ನು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುಲಿದುಬಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ- ಕಳ್ಳರು ಸಿರಿವಂತರನ್ನು ಸುಲಿಯ ಬಹುದು. ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ತಡವಿ ಮೈಗೆ ಬೂದಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದಾರು. ಪತ್ರಿ ವನದ ಆ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು ತೋರಿಸು, ನಡೆಯೆಂದು ಮುದುಕನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಗಳು ಆ ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದ ಡಬಗಳ್ಳಿಯ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕರು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ದುರ್ಜನರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಜ್ಜನನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಂತೆ ಆ ಕಂಟಕ ಮಯವಾದ ಪೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಮೇಲೆಕ್ಕಿದ್ದು ಮಿರಿ, ಮಿರಿ, ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವ ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಯಕ್ಷ ಪುರುಷನು ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆ ಮುದುಕ ಗೌಡನು ಆ ಕಂಟಕಮಯ ಪೆಳೆಯೊಳಗಿರುವ ಸೀಳುದಾರಿಯಿಂದ ಆಶ್ವಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹರಕು ಮುರುಕಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವರೇನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. “ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವದು ಕೊಟ್ಟೂರ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗರು ಶ್ರಾವಣ ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಡೆ ಕಾಯಿ ಕರ್ಪುರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.”

ಶ್ರೀ- ಓ ಹೊ ! ಕೊಟ್ಟೂರು ಬಸವ ! ಕೊಡದಿದ್ದರು ಬಸವ !! ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಘನ ವೈರಾಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬಹು ಯೋಗ್ಯವಾದ

ಸ್ಥಾನವಿದೆಂದು ಅಂದವರೇ ಕುದುರೆಯಿಂದಿಳಿದು ಮಹಾಕೂಟದಲ್ಲಿರುವ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಜನರನ್ನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇತ್ತ ಮಹಾಕೂಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಅನೇಕ ಜನ ಸಗ್ಗೊಹಸ್ಥರೂ ಇಲಕಲ್ಲ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈಗ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವಾಗಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹಾಕೂಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಾಶವಾಗಿ ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳಿದ್ದಡೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ; ಶ್ರೀಗಳು ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮುಚ್ಚಿದ ಡಬಗಳ್ಳಿಯ ಅರಣ್ಯದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳು “ಇಕೋ? ಇದೇ ಸ್ಥಾನವು ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ನದಿಯ ದಡವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷಗಳಿವೆ. ಹೇರಳವಾಗಿ ಲತಾಮಂಟಪಗಳೂ ಉಂಟು” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮಿಟ್ಟುಮಿಸುಕದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತರು. ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳೇ ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ ಓರೆಗೆ ನಿಂತು “ಏನು ಸ್ವಾಮೀ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಬಂಧುರವಾಗಿಯೂ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಪುರಾತನ ಶಿಲಾಮಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ವಿಶಾಲ ನದಿಯ ದಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಳ್ಳಿನ ಪೆಳೆಯಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿತವಾದ ಈ ನಿರ್ಜನ

ಹಾಳು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಜನರಾದರೂ ಏನು ನುಡಿದಾರೆ” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳು “ಏನಪ್ಪಾ! ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವದು ? ನೀವು ಮಾತನಾಡುವದೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.” ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳನ್ನುದೇಶಿಸಿ “ನೀವು ಸಹ ಈ ಸಾಹೇಬರ ಜೋಲಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೇನೋ ಈ ಸ್ಥಾನವು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಬೇಡವಾದರೆ ಬಿಡಿರಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ “ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಳಕಲ್ಲ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ನಾವು ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಈ ಸ್ಥಾನವು ಎಂಥ ಕಂಟಕಮಯವಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾವೊಬ್ಬರೇ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮೊದಲೇ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ೧೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಗಣೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಬೇಕಾದ ರಮ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು” ಎಂದು ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ನುಡಿಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಲೇ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು

ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಕರ್ಪುರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟರು ಬಸವೇಶ್ವರನ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಹಾಂತ ಶ್ರೀಗಳು “ನಾವು ಈಗ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ೭-೮ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗುವ ರಥಸಪ್ತಮಿ ದಿವಸವೇ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಆವರೆಗಿದ್ದು ಈ ಜಮೀನ್ದಾರದಂಬುವದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಒಬ್ಬ ಸಗ್ಗಹಸ್ತರು “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಈ ಜಮೀನು ಯಾರದೋ ಏನೋ ಅವರು ನಮಗೆ ಖರೀದಿಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಶಂಕಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಗಳು “ಶಿವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಗುವದು. ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದವರೇ ಅಶ್ವಾರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಹುನಗುಂದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟೇ ಹೋದರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊನ್ನವರಿ ಗಿಡಗಂಟಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಕಸಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಮಹಾಂತಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೇನೋ ನಮ್ಮನ್ನು ತಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರು; ಬೆಳಗಾಗುವವದರೊಳಗೆ ಹುಲಿ ಚಿರ್ಚುಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಯಾರಾರು ಬೀಳಬೇಕಾಗುವದೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಮಲಗಿದರು.

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಕಿತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರು ಗುಳೇದಗುಡ್ಡದ ಜಿರ್ಲಿ ಮುರಿಗೆಪ್ಪನವರೇ ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ

ನೆಲವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹೊಲದ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚಿ ಕೇಳಲು ಅವನು ಡಬಗಲ್ಲಿಯಿಂದ ಪೂರಾ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಬೇಸತ್ತಿರಲು ಎರಡುನೂರ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ೨೦-೩೦ ಆಳುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಿ ಡಬಗಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಸಿ ೩-೪ ಹುಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೊದಲೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಳಕಲ್ಲದ ಶ್ರೀಗಳು ವೈ. ಶು. ೭ಗೆ ಇಳಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಬಂದು ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ಜಮೀನು ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿಗೂ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಿಡಿರೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು “ಮಹಾ ಸ್ವಾಮೀ, ಆ ಹೊಲವು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನದಿರುತ್ತದೆ; ಮೊದಲೇ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕೊಡುವದಾದರೆ ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಹೇಳಬಹುದು” ಎಂದು ಶಂಕಿಸಲು ಶ್ರೀಗಳು “ನಾವು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಿಗೆನು ಈ ಸೊತ್ತನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಶಿವನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಲೋಚಿಸುವದು ಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಂಖಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಮರುದಿವಸ ಕೆಲವು ಜನರು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಕಚೇರಿಗೆ ಯಾವದೋ

ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾಂತರದಿಂದ ಹೋಗಿರಲು ಅದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಶಂಖು ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಜಮೀನಿನ ಲಿಲಾವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಡೆದಿದ್ದಿತು. ಆ ಜನರು ಕೂಡಲೇ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಮಹಿಮರ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ತನ್ನ ಮಹಿಮಾಶಯವನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಮತ್ತು ಆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಯ ಮಠಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಠಗಳ ವಟುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ತಯಾರಾದವು.

ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪದ ಪ್ರಯತ್ನ

ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದೊಂದೇ ತಡ; ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳು ಮೊದಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಸಣ್ಣ-ವಟುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಸ್ತರರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಸಮಾಜದ ನಾಲ್ಕೂ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದ ಮರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಮರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿನವರಿಗೆ ವಟುಗಳಂತಲೂ ಮೇಲಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಾಧಕರೆಂತಲೂ ಎರಡು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಸಹ ಶಿವಾನುಭವ ಶ್ರವಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸಲಿಕ್ಕೆ

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಟುಗಳು, ಸಾಧಕರು, ಶಿವಾನುಭವಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಗ್ರಂಥಶೋಧಕರು, ಸೇವಕರು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ವರ್ಗದವರೆಂದು ೭-೮ ವರ್ಗಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ದಿನಾಲು ಬೆಳಗಿನ ೪ || ಘಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರೂ ಜಾಂಗಟಿಯ ಸೂಚನೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಎದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಈಶ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಿವಾನುಭವಬೋಧೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗಿನ ೬-೭ ರ ತನಕ ಆಸನಗಳನ್ನು ಹಾಕುವದು, ನಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ೧೦ರ ತನಕ ಪೂಜಾ, ಅರ್ಪಿತಾದಿಗಳು, ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ. ೧೨ ರಿಂದ ೪ರವರೆಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ನಂತರ ಪುರಾಣಶ್ರವಣ, ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ೬|| ರಿಂದ ೮ರ ವರೆಗೆ ಪುನಃ ಶಿವಾನುಭವ ಬೋಧೆಯು, ೯ || ತನಕ ಪೂಜಾರ್ಪಿತಾದಿಗಳು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆತನಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ದಿನಚರಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ಶೋಧಕರೇ ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗ ಬಾರದೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಗಳೇ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ದೇಶದ ನಾಲ್ಕೂ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ನೂರಾರು ಕೂರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂ. ಗಳ ಸೊತ್ತನ್ನು ಕೇವಲ ವರ್ಗಣೆ ರೂಪದಿಂದ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು.

ಉಪದೇಶಕರು, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನಕಾರರು

ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದಿಂದ ಕೇವಲ ಯೋಗಸಾಧನೆಯೊಂದೇ ನಡೆಯದೆ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಗಳ ಮನೋಬಯಕೆ ಇದ್ದಿತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರಚಾರವು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದರೂ ಕೀರ್ತನದ ಸುಳುವು ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಗಳು ಕೀರ್ತನಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡೂ ಅವಶ್ಯಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಡಶಿಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಮಠದ ಒಬ್ಬ ಗಣಂಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟುಗುರುಡರಾದ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ೧೦-೧೨ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದು ಅವರ ಜೋಪಾನದಿಂದ ತಂದೆಯು ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆತನು ಶ್ರೀಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಅವೆರಡೂ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಕರುಣಾಳುವಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆ ಎರಡೂ ಹುಡುಗರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಿರಿಯಾಳಕೊಪ್ಪದ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಗವಾಯಿ ಗದಿಗೆಪ್ಪನವರನ್ನು ಪಗಾರದಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು; ಆ ಕುರುಡ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಮಿರಜ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾದಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಪಂಡಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಇರಿಸಿ ಪುರಾಣಿಕರಿಗೂ ಕೀರ್ತನಕಾರರಿಗೂ ಸಂಗೀತ

ಗಾರರಿಗೂ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಿಸುತ್ತಿರು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ತೀರಿ ಚಿಕ್ಕವರೊಬ್ಬರೇ ಉಳಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಅವಯವವಾದ ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲದೆ ಪರಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದ ಆ ಕುರುಡರೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಯಾರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೂ ಸತತ ನಾನಾ ಜನಾಂಗದ ೩೦ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಲುಹಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಗಳ ಕೃಪಾಬಲವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಿನ್ನೇನು ?

ಧರ್ಮೋತ್ತೇಜಕ ಸಭೆ

ಯಾವಾಗಲೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವದು ಶ್ರೀಗಳವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದಕ್ಕನು ಗುಣವಾಗಿ ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೊದಲಿನ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಹಾಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯ ಪದವೀಧರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿ ಬರಬರುತ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಗಳವರು ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾವೇ ಬೇರೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರಾಯಿತೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೦೯ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ

‘ಧರ್ಮೋತ್ತೇಜಕ ಸಭೆ’ಯನ್ನು ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮೂರುಸಾವಿರ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಯು ಮೂರು ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೇ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆದರೂ ಅದರಂತೆ ಜನರ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀಗಳು ತಾವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಪುರೋವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನಗೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯವರ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯವರ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಧರ್ಮೋತ್ತೇಜಕ ಸಭೆಯು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆದರೂ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಚಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋತ್ತೇಜಕ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಡೆತನಕ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದು ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವದು.

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧ

ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಎಳಂದೂರು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸವು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು ಆ ಪ್ರಕಾರ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶೋಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದ ಸಾಧಕರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಆಯುರ್ವೇದದ ಜ್ಞಾನವು ಇರಬೇಕೆಂದು

ಅದರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಆಯುರ್ವೇದದ ಸಂಶೋಧವು ಬರಬರುತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಿಳಿಪು (ತೊನ್ನು) ಗಿಣ್ಣಿರೋಗ ಮುಂತಾದ ಮಹಾರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಔಷಧವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಯಶೋಭಾಜನರಾದರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾತಾರೆಯ ಆರ್ಯಾಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಭಸ್ಮ ಲಿಂಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ

ಮಂದಿರದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧಕರ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಉತ್ತಮ ತಳಿಯ ಗೋವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಈ ಗೋವುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದ ಇನ್ನೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕಾಂಗವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬರುವದೆಂದು ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲವರು ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಸ್ಮ-ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಮೋಸ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಶ್ರೀಗಳವರು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಧಿಯಿಂದ ಭಸ್ಮಗಳನ್ನು ಪಂಚಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತಮ ಶಿಲೆಯ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಿದರು. ವೀರಶೈವ

ಧರ್ಮದ ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನಾಂಗವಾದ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಭಸ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಮಗೆಂತು ಶುದ್ಧತೆಯು ಬರುವದು ? ಎಂಬುದು ಶ್ರೀಗಳವರ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಶ್ರೀಗಳವರು ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬಯಸಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಕಲೆಗಾರರನ್ನು ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಅಂದವಾಗಿ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಗಳೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೀರಶೈವನಿಗೂ ಆದಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಈಗಲೂ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಪರಳಿಯ ಪ್ರಕರಣ

ಶ್ರೀಗಳು ಮಾಡಿದ ಸಮಾಜದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಳಿ ಪ್ರಕರಣವು ಒಳ್ಳೆ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ದೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಗಳವರ ಉತ್ಸಾಹ ಇಮ್ಮಡಿ ಯಾಯಿತು. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿವಾದವು ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ

ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ೧೦-೧೨ ಜನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತನು ಅಂಥವನು ಇಂಥವನೆಂದು ಬಡಾಯಿಕೊಚ್ಚುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮೂಲಿಗೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟರು. ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಒಳ್ಳೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ಅಲೌಕಿಕ ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ತನಕ ವಿವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಸಮಾಜದ ಅನೇಕ ಭಾಗದ ಬಹು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರ ಊಟ ಉಪಚಾರಾದಿ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಟ್ಟ ವರ್ಗಣೆ ಹಣವು ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ೬-೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಕೂಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದೇ ಪ್ರಾಂತದ ಶ್ರೀ ಮನ್ನಿರಂಜನ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪಿಗಳಾದ ಗುರುಮಠಕಲ್ಪಿನ ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೀರ ಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಇವರೂ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾವೂ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಈ ಉಭಯ ಶ್ರೀಗಳು ಅದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಳ ಆ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಳಿ ಪ್ರಕರಣದ ನಿರ್ಣಯವಾದರೂ ವೀರಶೈವರಂತಾದದ್ದು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಹಳ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಹಾನಗಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಳವರು ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರಕರೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. “ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೆ ಯುಗೆ” ಎಂಬಂತೆ ಶ್ರೀಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ೯೪ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಿವಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಶಿವಕಲಾ ಸ್ವರೂಪರು ಅಹುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ತತ್ವವನ್ನರಿಯದವರೆಂದಿಷ್ಟೆ ನಾವು ಹೆಸರಿಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವರ ನಿಜರೂಪ ಕಾಣುವದು. ಬುಡಕ್ಕಿರದ ನೀರು ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ಸಮಾಜ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕೆ ಬೇರಿನಂತಿರುವ ಗುರು ವರ್ಗವು ಸುಧಾರಿಸದ ಹೊರತು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಶ್ರೀಗಳ ತತ್ವವು. ಅದರಂತೆ

ಪಂಚಪೀಠಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಬಯಸಿ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದ ಚರಪಟ್ಟದವರ ಕಲಹವನ್ನು ಮುರಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜದ ನೂರಾರು ಜನ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟರು.

ಗುರು-ವಿರಕ್ತರು ಸಮಾಜ ರಥದ ಎರಡು ಗಾಲಿಗಳಿದ್ದಂತೆ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀಗಳವರ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರ ವಾಗಿತ್ತು. ಗುರು-ವಿರಕ್ತರ ಕಲಹವು ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಬಹಳ ಮನೋವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಆದನ್ನು ಮುರಿಯುವದೇ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಕನವರಿಕೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜದ ಐಕ್ಯತೆಯ ಅವರ ಪರಮದ್ವೇಷ ವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗುರು-ವಿರಕ್ತ ಮಠಗಳ ವಟುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಒಮ್ಮನದಿಂದ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವದು ಶ್ರೀಗಳವರ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯದ ಪರಿಚಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮಾಜದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯೆ ಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಗಳು ಬಯಸಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ, ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಟುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಉಳಿದವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಅನಾಚಾರಿ ಅಧರ್ಮಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಂತಹ

ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಗಳು ಅವರನ್ನು ಖಂಡಿಸದೇ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ರಾಜಕಾರಣದಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಛಲ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಿಗಳಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದು, ಪರಮಪಾವನವಾದುದು.

- ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು,
ಕಜ್ಜರಿ, ಕಾವ್ಯತೀರ್ಥ